

Korszerűsítettük a háborús hátszói közlekedési és egészségügyi biztosítási rendszert. A hadseregnél ellátó dandárt és egészségügyi ezredet szerveztünk. A központhadtáp előretolt lépcsőnél parancsnokságot, ellátó és egészségügyi dandárokat hoztunk létre; korszerűsítettük a közúti és vasúti dandár szervezetét.

Bár jelen értekezletnek nem tárgya a háborús hadtápfeladatok együttműködési kérdéseinek megtárgyalása, de előbb-utóbb szükségessé válik ezen kérdéseknek napirendre tűzése. A tájékoztatást gondolatébresztőnek szánom az irányban, hogy az elméleti munkában, a kiképzések során az együttműködés ezen területe is néha teret kaphasson.

Ezel hozzászólásomat befejezve, kívánok munkájukhoz, a jó együttműködéshez erőt, egészséget.

3. Gercsák Imre pénzügyőr ezredes

Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnokának helyettese

A fegyveres erők és testületek hadtápanyagi vezetői legutóbbi országos értekezlete óta eltelt idő alatt a Vám- és Pénzügyőrség gazdasági együttműködése a fegyveres erőkkel, a többi fegyveres testülettel tovább erősödött. Ennek egyik alapvető tényezője az, hogy 1983. január hó 1-én életbe lépett a fegyveres szervek közötti gazdasági együttműködést szabályozó együttes utasítás és intézkedés, amely kötelezővé, illetve lehetővé tette olyan területeken is az együttműködést, amelyeken korábban - jogszabályi lehetőségek hiányában - nem volt mód.

Testületünk az elmúlt időszakban az alábbi 10 fő területen működött együtt a fegyveres szervekkel:

1. Ruházati ellátás,
2. Fegyverzeti ellátás,
3. Oktatás, kiképzés,
4. Egészségügyi ellátás,
5. Beruházások megvalósítása,
6. Nyomdaipari termékek gyártása,
7. Technikai eszközök beszerzése, javítása,
8. Hírközlés,
9. Szállítási feladatok végrehajtása,
10. Üdültetés.

A Vám- és Pénzügyőrség a többi fegyveres testülettel az előzőekben felsorolt gazdasági tevékenységek körében - kivéve a 3., 4. és 10. pontban említett területeket - már az együttes utasítás megjelenése előtt is együttműködött kétoldalian kötött megállapodások alapján. A rendelet megjelenésével mindkét részről igyekeztünk a további együttműködés lehetőségeit feltárni.

Engedjék meg, hogy az említett együttműködési területekről egy kicsit részletesebben is beszéljek.

Ruházati ellátás

Ez az egyik legrégebbi együttműködési területünk.

A ruházati ellátás terén a testület tagjai részére az MN Ruházati Ellátó Központ által üzemeltetett Katonai Ruházati Boltok állnak rendelkezésre, ahol normatívált egyenruházati, valamint választéki cikkeket vásárolhatnak. Az áruk megrendeléséről, minőségi átvételéről, tárolásáról az MN REK gondoskodik.

Az MN REK átadta továbbá a méteres ruházatok készítéséhez szükséges műszaki leírásokat és igény szerint gondoskodik a méteres ruházat készítéséhez szükséges alap- és kellékanyagok minőségi átvételéről, közráműködik a szállítási szerződések megkötésében.

Közösen alakítjuk ki minden évben a vállalási árakat, rendszeresen tájékoztatást kapunk az MN fejlesztési terveiről. Különösen hasznos számunkra a MILTEX társaságban történő együttműködés.

A BM Ellátási Osztályától szerezzük be a különleges egyenruházati cikkeket, mint pl. Fehér ingzubbony stb.

A Munkásörtség szerzi be, készletezi és biztosítja térítés ellenében a testület tagjai részére szükséges M ruházatot.

A ruházati ellátás keretében a központi szervek működnek együtt a fentiekben felsorolt témakörökben. Ez az együttműködés nagymértékben hasznos a számunkra, mivel az előállító vállalatok a részükre szükséges kis szeriákat nem is nagyon vállalják. De mivel azonos szabványok szerint kell elkészíteni a ruházatot (csak a szövet színe más) együttesen rendelünk a HM-mel, így ezen a téren nem merülnek fel problémák. (Kivéve ez alól a közismert gyártási problémákat.)

A társ fegyveres testületek megértve helyzetünket nagyon nagy segítséget nyújtanak ezen a területen.

Fegyverzeti ellátás

A fegyverzeti ellátásban a BM és a VPOP központi szervei működnek együtt. A fegyverzeti és ezzel összefüggő anyagokat a központi ellátó parancsnokságunk a központi BM-szertől szerzi be.

A területi megyei parancsnokságaink együttműködése a BM megyei rendőr-főkapitányságokkal a fegyverek évenkénti ellenőrzése és szükséges javítások elvégzése terén valósul meg.

Oktatás, kiképzés

Az oktatás terén központi megállapodások alapján a BM Határörtség részére lehetővé tettük, hogy szakirányú idegen nyelvű képzésben vegyenek részt hivatásos állományú tagjai a Vám- és Pénzügyőri Iskolán.

A BM Határörtség balassagyarmati kiképző bázisán kerül sor a Vám- és Pénzügyőrség hivatásos tiszthelyettesi állományába jelentkezett sorkötelesek két hónapos sorkatonai szolgálatának és alapkiképzésének a végrehajtására.

A BM Kutya-vezetőképző Iskola végzi a Vám- és Pénzügyőrség kábítószerekkereső kutyák vezetőinek a kiképzését. Ez az együttműködés költségmentes is eredményez a kutya-vezetőképzés vonatkozásában, mivel nem kell ehhez külön bázist létrehozunk.

Megyei parancsnokságaink jó együttműködést alakítottak ki az MN, a BM és a Munkásörtség helyi szerveivel a lövészeink végrehajtásának lehetővé tétele terén. A fenti szervek rendelkezésre bocsátanak lőteret, fegyvermestert, orvost és a szükséges egyéb tárgyi eszközöket ahhoz, hogy az éves lövészeinket zavarmentesen le tudjuk bonyolítani.

Egészségügyi ellátás

A központi szervek között kötött megállapodás alapján a MOP Egészségügyi szervezete végzi a testület tagjai egészségügyi ellátását.

Ennek keretében történik:

- az egészségügyi alkalmassági vizsgálat;
- az időszakos szűrővizsgálat;
- az egészségügyi alapellátás;
- a rokkantsági nyugállományba helyezés esetén a FÜV Bizottsági ülések tartása.

E megállapodásunk alapján lehetőségünk van arra is, hogy Hévízen a HM Szanatóriumban évi mintegy 100 fő pénzügyőr gyógyászati kezelést kapjon. (A szállást és az étkeztetést mi biztosítjuk a hévizi Gyógyházunkban.)

Beruházások megvalósítása

A BM Építési és Elhelyezési Osztályával a beruházások vonatkozásában már több éves eredményes kapcsolat alakult ki. Egyeztetjük a középtávú és éves elképzeléseinket és a legtöbb esetben

közös beruházásokat végzünk elsősorban a szolgálati lakásépítés terén. Az esetek többségében mi adunk át pénzügyi keretet és a kész lakásokat vesszük át. Természetesen előfordul olyan eset is amikor mi vesszünk át beruházási keretet valamely beruházás megvalósítására. Jelenleg Budapesten mi bonyolítunk le egy közös lakásberuházást, amelyben a BM-en kívül a HM, a MOP és az IMBV is részt vesz. A beruházás terén csak a központi szervek működnek együtt, mivel nálunk e tevékenység központosított.

Nyomdaipari termékek kigyártása

A nyomdaipari termékek kigyártására központi megállapodást kötöttünk a MOP-pal, még az utasítás megjelenése előtt 1977-ben. A megállapodás a nyomdaipari termékigényünk mintegy 20%-át elégíti ki.

Technikai eszközök beszerzése, javítása

A BM központi szervei segítségével szerezzük be a testület részére a mikróbuszokat.

A testület területi szervei a gépkocsiállomány javítása terén a legtöbb megyében nagy segítséget kapnak a BM helyi szerveitől. Egy-két megyében kapacitáshiány miatt nem jött még létre ilyen megállapodás, de megkötésük már folyamatban van.

Ez az együttműködés nagymértékben növelte gépjárműveink üzembiztonságát és lerövidítette a javítási időt.

Hírközlés

A testületnek saját hírközlési rendszere nincs. Jelenleg csak a postai távbeszélő- és telexrendszer áll rendelkezésünkre.

A hírközlés terén a BM szervei által üzemeltetett távbeszélő rendszer számunkra engedélyezett korlátozott mértékű használata segíti ugyan az információáramlást és ezzel a szolgálati feladatok jobb ellátását, de ezzel sem tudjuk a racionális szolgálat-szervezési igényeinket teljes mértékben kielégíteni.

Ezen a területen a VII. ötéves terv folyamán kívánunk előrelépni, ehhez kérjük a BM Hírosztályának segítő közreműködését.

Szállítási feladatok végrehajtása

Szállítási feladatok terén központi együttműködésünk nincs. Helyi szerveink a BM HŐR szerveivel közösen, egymást segítve végzik a határátkelőhelyeken szolgálatba lépők és azt befejezők ki-, illetve hazaszállítását.

Üdültetés

A BM HŐR-rel és a MOP-pal viszonyossági alapon lehetővé tesszük, hogy dolgozóink egymás üdülőjét igénybe vehessék. Ezen a téren még vannak tartalékaink és kölcsönös együttműködéseket még tovább lehet fejleszteni.

Összegezve az eddig elmondottakat megállapítható, hogy a Vám- és Pénzügyőrség szinte minden területen, ahol erre lehetőség mutatkozott, együttműködést kezdeményezett és az együttműködés zavartalanul folyik. Ennek fő záloga a gazdasági együttműködést szabályozó utasítás és intézkedés, amely megfelelő keretet biztosít az együttműködés szervezettebbé és hatékonyabbá tételéhez.

Együttműködésünk területeit nem feltétlenül számszerűen kellene növelni, hanem a meglévőket továbbfejleszteni, rendszeresebbé tenni.

Elismerve az elért eredményeket és a jelentős előrelépést megállapíthatjuk, hogy további előrelépés csak a kölcsönös információcserén, egymás lehetőségeinek, szükségleteinek jobb megismerésén alapulhat.

résén alapul. Ezért a jövőben konkrétan kell egymás tudomására hoznunk az általunk nyújtható lehetőségeket és a szolgálatainkat segítő igényeinket. Az együttműködésben szerzett jó tapasztalatoknak és kezdeményezéseknek valamilyen formában fórumot kellene adni nem utolsósorban pedig tisztázni kellene a központi és a területi koordinációs bizottságok hatáskörét, esetleg fontolóra venni azt, hogy nem lenne-e célszerű a jelenlegi több központi koordinációs bizottság helyett csak egy bizottságot működtetni.

Köszönet az eddigi együttműködésért, a Vám- és Pénzügyőrségnek nyújtott segítségért.

*4. Dr. Borsai György be. alezredes
Igazságügyi Minisztérium Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság
Anyagi és Technikai Osztály vezetője*

A büntetés-végrehajtással szemben megnövekedett társadalmi elvárások az 1979. évi 11. tvr.-ben (Bv. tvr.) kerültek megfogalmazásra. Az új tvr. és a végrehajtására kiadott miniszteri rendeletek és utasítások fő jellemzője, hogy a társadalom védelme, a bűnözés csökkenése érdekében az elítéltek nevelését teszik a büntetés-végrehajtás fő feladatává.

Az új jogszabályok hatálybalépése óta eltelt idő tapasztalatai azt igazolják, hogy a megfogalmazott célok és követelmények általában reálisak és előremutatóak, ugyanakkor több területen az erőfeszítések ellenére nem tudtuk realizálni a jogszabályi követelményeket. A végrehajtást több tekintetben akadályozta az anyagi és pénzügyi feltételek hiánya, vagy szűkös volta. A népgazdaságban azóta végbement kedvezőtlen változások még tovább élezték ezeket az ellentmondásokat.

Az elítéltek létszáma, összetétele

A jogszabályok megalkotásakor azzal számoltak, hogy csökkenni fog a szabadságvesztésre ítélték száma és a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek kedvezőbben alakulnak. A gyakorlat azonban nem igazolta ezeket a várakozásokat.

A fogvatartottak létszáma a jogszabály hatálybalépését követően rövid ideig csökkent, 1979. december 31-én 16 764 fő volt. Az átmeneti csökkenés után azonban létszámuk fokozatosan emelkedett, 1981-ben 18 500 fő, 1982-ben 19 500 fő, 1983-ban meghaladta a 21 000 főt, 1984-ben 22 000 főt, 1985-ben már a 23 000 főt is meghaladta. A fogvatartottak létszáma az 50-es évek közepe óta nem volt ilyen magas, mint napjainkban.

Jelentősen növekedett a fogvatartottak cserélődése is. Az elmúlt év során a büntetés-végrehajtási intézetekbe több, mint 41 000 személyt fogadtak be, az elbocsátottak száma meghaladta a 40 000-t. 1984-ben 70 300 személyt állítottunk elő, ez 80%-kal több, mint öt évvel korábban.

A fogvatartottak létszáma növekedésével egyidejűleg az összetétel romlása is tapasztalható. Emelkedett a társadalomra nagyobb veszélyt jelentő erőszakos, garázda jellegű bűncselekményekért elítéltek aránya, több mint kétszeresére nőtt a fiatalok elítéltek száma. Az elítéltek 51%-a 30 éven aluli, 7,1%-a fiatalok, az átlagéletkor 32,7 év körül van. Egyre növekszik a kóros személyiségű, az alkoholisták és más személyiségzavar miatt gyógyító-nevelésre szorulóak száma.

Az elítéltek elhelyezése

A büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartottak elhelyezésére 22 550 férőhely áll rendelkezésre. Az utóbbi évek fejlesztése ellenére a létszám folyamatosan meghaladja a befogadóképességet, intézeteink döntő többségénél nagymértékű zsúfoltság tapasztalható.

Az év során a fogvatartottak elhelyezésénél néhány intézetben már kritikus helyzet alakult ki. A fogvatartottak egy részének már ágyat sem tudunk biztosítani, a zárka padozatán, matracon voltunk kénytelenek őket elhelyezni. Több intézetben három szintes ágyakat kellett kialakítani. Ez az átmeneti megoldás gátolja a jogszabályi előírások elhelyezésére vonatkozó betartását. (Az előirt